

- ‘હું વિચારું’... વિભાગમાં બાબક જાતે વિચારતો થાય અને સ્વતંત્ર લેખન કરી શકે તેવી પ્રવૃત્તિઓ આપવામાં આવી છે. જરૂર જણાય ત્યાં વિદ્યાર્થીને યોગ્ય માર્ગદર્શન આપવું.

પ્રશ્ન-૧ ‘અ’ માં આપેલી વિગતને ‘બ’ સાથે યોગ્ય રીતે જોડી વાક્યો બનાવો.

અ

બ

(૧) બસ સ્ટેશન દૂર છે.

(૧) તારે સૂઈ જવું જોઈએ.

(૨) સિગ્નલની લાલ લાઈટ ચાલુ છે.

(૨) તમારે સ્વીચને અડવું જોઈએ નહીં.

(૩) તમારા હાથ ભીના છે.

(૩) પપ્પા તમારે બાઈક ઊભી રાખવી જોઈએ.

(૪) તમારા મિત્રને દાખલો આવડતો નથી.

(૪) આપણે રીક્ષા કરીને જઈએ.

(૫) હવે રાત પડી ગઈ છે.

(૫) તેને મદદ કરવી જોઈએ.

(૧)

(૨)

(૩)

(૪)

(૫)

પ્રશ્ન-૨ આવું કેમ બન્યું ?

(૧) હનીફ અને સલમા લખોટી રમતાં-રમતાં ઘરમાં આવ્યાં અને રસોડામાં જઈ રોટલી ખાવા લાગ્યાં. ત્યાં તો મમ્મીએ તેમને અટકાવ્યાં. કેમ ?

---

(૨) રમેશને રમતાં-રમતાં પગે વાગ્યું અને લોહી વહેવા લાગ્યું. પપ્પાએ મોબાઈલ ફોનથી ૧૦૮ નંબર લગાવ્યો. કેમ ?

---

(૩) હરેશને જોઈને જ ફળિયાનાં કૂતરાં તેની આજુ-બાજુ આવી ગયાં અને તેને વહાલ કરવા લાગ્યાં. કેમ ?

પ્રશ્ન-૬ આપેલ જાહેરાતને આધારે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

ઝલક કીડ્સ

પ્રો. કરશનભાઈ દેસાઈ
અપના બજાર, હિંમતનગર.

અમારે ત્યાં ચાવીવાળાં, ઈલેક્ટ્રિક રમકડાં
સસ્તા ભાવે મળશે.

સમય : સવારે ૯ થી સાંજે ૭
ફોન : ૧૨૩૪૫૬૭૮૯૦

રવિવારે રજા રહેશે.

(૧) 'ઝલક કીડ્સ'માં કયાં-કયાં રમકડાં મળતાં હશે ?

(૪) _____

(૨) ધારો કે, દુકાન બંધ છે અને તમારે રમકડાંની કિંમત જાણવી છે, તમે શું કરશો ?

(જ) _____
_____

(૩) ઝલક કિડ્ઝમાં નીચેનામાંથી કઈ વસ્તુ મળશે ?

(અ) પેન્સિલ (બ) રબર (ક) ફૂટપટ્ટી (ડ) રમકડું

(જ) _____
_____

(૪) 'અપના બજાર' કયા શહેરમાં છે ?

(જ) _____
_____

(૫) સોમવારે ૮.૦૦ વાગ્યે દુકાનમાંથી રમકડાં મળશે ? કેમ ?

(જ) _____
_____

પ્રશ્ન-૪ ઘરેથી શાળાએ જતાં રસ્તામાં આવતાં વૃક્ષોનાં નામ લખો.

(૧) _____

(૨) _____

(૩) _____

(૪) _____

(૫) _____

(૬) _____

પ્રશ્ન-૫ ચાલુ વરસાદમાં શાળાએ આવવા માટે તમે શી-શી તૈયારી કરો છો ? (પાંચ વાક્યો લખો.)

(૧) _____
_____

(૨) _____
_____

(૩) _____
_____

(૪) _____
_____

(૫) _____
_____

- આ એકમમાં એક અંકમાંથી એક અંક બાદ કરવાની તેમજ બે અંકમાંથી બે અંક અને ત્રણ અંકમાંથી ત્રણ અંક બાદ કરવાની દશકા વગરની બાદબાકી આપેલ છે. ત્યારબાદ બે અંકમાંથી એક અંક બાદ કરવાની, બે અંકમાંથી બે અંક અને ત્રણ અંકમાંથી ત્રણ અંક બાદ કરવાની દશકાવાળી બાદબાકી આપેલ છે. જેથી બાદબાકીની આ સરળથી કઠિન તરફની પ્રક્રિયામાં જે વિદ્યાર્થી જ્યાં અટકે ત્યાં તેની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરવી અને જરૂરિયાત મુજબનું માર્ગદર્શન આપવું.
- ત્રણ અંકની સંખ્યાઓમાં દશક અને સોના સ્થાનેથી દશકો લેવાની પ્રક્રિયા કેવી રીતે થાય છે તે બાબત જરૂર પડે તો વિદ્યાર્થીઓને સમજાવવી. વધુ ઉદાહરણો લઈ પુનરાવર્તન કરાવવું.
- કોયડા સ્વરૂપે આપેલ બાદબાકીના દાખલાઓનો ઉકેલ કેવી રીતે મેળવાય તે બાબતે વિદ્યાર્થીઓને જરૂરી પુનરાવર્તન કરાવવું.
- આ એકમમાં બાદબાકીની સંકલ્પના વિદ્યાર્થીઓની સ્પષ્ટ હશે તો બાદબાકી આધારિત કોયડા ઉકેલ શીખવામાં સરળતા રહેશે.

પ્રશ્ન-૧ બાદબાકી કરો.

(૧) ૩

$$\begin{array}{r} - ૧ \\ \hline \square \end{array}$$

(૨) ૪

$$\begin{array}{r} - ૩ \\ \hline \square \end{array}$$

(૩) ૫

$$\begin{array}{r} - ૨ \\ \hline \square \end{array}$$

(૪) ૭

$$\begin{array}{r} - ૫ \\ \hline \square \end{array}$$

(૫) ૯

$$\begin{array}{r} - ૬ \\ \hline \square \end{array}$$

(૬) ૨ ૫

$$\begin{array}{r} - ૧ ૨ \\ \hline \square \end{array}$$

(૭) ૩ ૭

$$\begin{array}{r} - ૧ ૪ \\ \hline \square \end{array}$$

(૮) ૭ ૯

$$\begin{array}{r} - ૬ ૮ \\ \hline \square \end{array}$$

(૯) ૫ ૪

$$\begin{array}{r} - ૨ ૦ \\ \hline \square \end{array}$$

(૧૦) ૪ ૦

$$\begin{array}{r} - ૨ ૦ \\ \hline \square \end{array}$$

(૧૧) ૩ ૫ ૪

$$\begin{array}{r} - ૨ ૩ ૨ \\ \hline \square \end{array}$$

(૧૨) ૫ ૬ ૭

$$\begin{array}{r} - ૩ ૪ ૦ \\ \hline \square \end{array}$$

(૧૩) ૬ ૮ ૫

$$\begin{array}{r} - ૩ ૦ ૩ \\ \hline \square \end{array}$$

(૧૪) ૯ ૦ ૦

$$\begin{array}{r} - ૩ ૦ ૦ \\ \hline \square \end{array}$$

(૧૫) ૮ ૭ ૮

$$\begin{array}{r} - ૨ ૨ ૮ \\ \hline \square \end{array}$$

પ્રશ્ન-૨ બાદબાકી કરો.

(૧) ૧ ૧

$$\begin{array}{r} - \quad ૮ \\ \hline \end{array}$$

(૨) ૨ ૩

$$\begin{array}{r} - \quad ૯ \\ \hline \end{array}$$

(૩) ૩ ૪

$$\begin{array}{r} - \quad ૫ \\ \hline \end{array}$$

(૪) ૪ ૫

$$\begin{array}{r} - \quad ૬ \\ \hline \end{array}$$

(૫) ૬ ૫

$$\begin{array}{r} - \quad ૭ \\ \hline \end{array}$$

(૬) ૨ ૩

$$\begin{array}{r} - \quad ૧ ૫ \\ \hline \end{array}$$

(૭) ૩ ૦

$$\begin{array}{r} - \quad ૨ ૩ \\ \hline \end{array}$$

(૮) ૭ ૨

$$\begin{array}{r} - \quad ૪ ૬ \\ \hline \end{array}$$

(૯) ૯ ૦

$$\begin{array}{r} - \quad ૩ ૭ \\ \hline \end{array}$$

(૧૦) ૮ ૫

$$\begin{array}{r} - \quad ૪ ૯ \\ \hline \end{array}$$

(૧૧) ૯ ૫

$$\begin{array}{r} - \quad ૩ ૯ \\ \hline \end{array}$$

(૧૨) ૯ ૨

$$\begin{array}{r} - \quad ૨ ૭ \\ \hline \end{array}$$

પ્રશ્ન-૩ બાદબાકી કરો.

(૧) ૫ ૪ ૧

$$\begin{array}{r} - \quad ૩ ૩ ૫ \\ \hline \end{array}$$

(૨) ૬ ૫ ૧

$$\begin{array}{r} - \quad ૫ ૩ ૪ \\ \hline \end{array}$$

(૩) ૫ ૪ ૦

$$\begin{array}{r} - \quad ૩ ૧ ૩ \\ \hline \end{array}$$

(૪) ૭ ૭ ૦

$$\begin{array}{r} - \quad ૪ ૪ ૬ \\ \hline \end{array}$$

(૫) ૮ ૨ ૧

$$\begin{array}{r} - \quad ૩ ૦ ૩ \\ \hline \end{array}$$

(૬) ૭ ૧ ૦

$$\begin{array}{r} - \quad ૩ ૦ ૧ \\ \hline \end{array}$$

(૭) ૮ ૪ ૩

$$\begin{array}{r} - \quad ૫ ૭ ૭ \\ \hline \end{array}$$

(૮) ૫ ૦ ૦

$$\begin{array}{r} - \quad ૩ ૨ ૪ \\ \hline \end{array}$$

(૯) ૬ ૦ ૪

$$\begin{array}{r} - \quad ૪ ૧ ૬ \\ \hline \end{array}$$

(૧૦) ૯ ૦ ૭

$$\begin{array}{r} - \quad ૫ ૪ ૫ \\ \hline \end{array}$$

(૧૧) ૮ ૦ ૭

$$\begin{array}{r} - \quad ૨ ૩ ૪ \\ \hline \end{array}$$

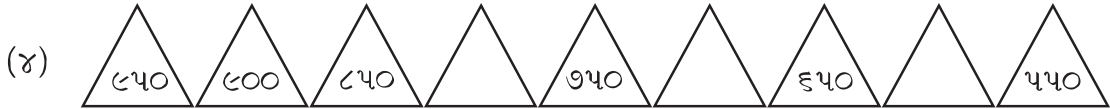
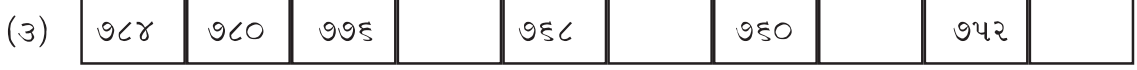
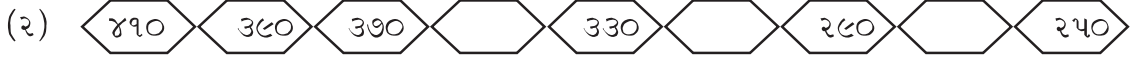
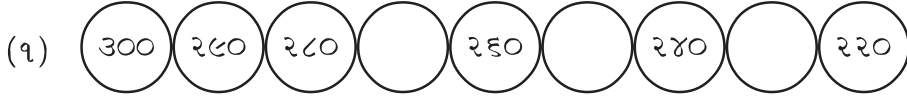
(૧૨) ૫ ૦ ૬

$$\begin{array}{r} - \quad ૧ ૮ ૭ \\ \hline \end{array}$$

પ્રશ્ન-૪ દાખલા ગણો.

<p>(૧) મીના પાસે ૮૦ ચોકલેટ છે, તેમાંથી તેણે ૩૨ ચોકલેટ વર્ગખંડમાં વહેંચી, તો તેની પાસે કેટલી ચોકલેટ બાકી રહી ?</p>	<p>(૨) પ્રેમાજી પાસે ૩૪૮ રૂપિયા હતા. તેણે ૧૩૨ રૂપિયાનું પુસ્તક ખરીદ્યું, તો હવે તેની પાસે કેટલા રૂપિયા બાકી રહ્યા ?</p>
<p>(૩) નઝમાએ વાર્તાની ચોપડીના ૩૬૯ પાનાં વાંચ્યા છે. આરીફે તે ૪ ચોપડીના ૩૯૫ પાનાં વાંચ્યાં છે, તો કોણે વધારે પાનાં વાંચ્યાં છે ? કેટલા ?</p>	<p>(૪) વેપારી પાસે ૪૭૫ મીટર કાપડ હતું. તેમાંથી ૨૯૬ મીટર કાપડ વેચાઈ ગયું, તો તેની પાસે હવે કેટલા મીટર કાપડ વધ્યું ?</p>

પ્રશ્ન-૫ પેટર્ન પૂર્ણ કરો.

પ્રશ્ન-૬ દાખલા ગણો.

(૧) એક વેપારી પાસે ૩૫૦ કિલોગ્રામ ચોખા હતા. તેણે બીજા ૫૩૦ કિલોગ્રામ ચોખા ખરીદ્યા. તેમાંથી ૬૨૦ કિલોગ્રામ ચોખા વેચાઈ ગયા, તો તેની પાસે કેટલા કિલોગ્રામ ચોખા બાકી રહ્યા ?

(૨) અમિતે તેના જન્મદિવસે એક પેકેટમાં ૨૫૦ ચોકલેટ હોય તેવા બે પેકેટ ખરીદ્યા. તેમાંથી તેણે ૩૦૦ ચોકલેટ બાળકોને વહેંચી, તો હવે તેની પાસે કેટલી ચોકલેટ બાકી રહી ?

પ્રશ્ન-૭ ચોરસમાં આડી અને ઊભી બાદબાકી કરો.

(૧)

	→		
↓	૮	૩	
	૪	૧	૩

(૨)

	→		
↓	૮૫	૪૫	૪૦
	૬૫	૩૦	

(૩)

	→		
↓	૮૫૦	૫૫૦	
	૬૦૦	૩૫૦	
		૨૦૦	

(૪)

	→		
↓	૭૫૦	૫૨૦	
	૫૭૦	૨૩૦	
		૨૬૦	

જવાબો

પ્રશ્ન-૨ (૧) ૩ (૨) ૧૪ (૩) ૨૯ (૪) ૩૯

(૫) ૫૮ (૬) ૮ (૭) ૭ (૮) ૨૬

(૯) ૫૩ (૧૦) ૩૬ (૧૧) ૫૬ (૧૨) ૬૫

પ્રશ્ન-૩ (૧) ૨૦૬ (૨) ૧૧૭ (૩) ૨૨૭ (૪) ૩૨૪

(૫) ૫૧૮ (૬) ૪૦૮ (૭) ૨૬૬ (૮) ૧૭૬

(૯) ૧૮૮ (૧૦) ૩૬૨ (૧૧) ૫૭૩ (૧૨) ૩૧૯

પ્રશ્ન-૪ (૧) ૪૮ ચોકલેટ (૨) ૨૧૬ રૂપિયા (૩) આરીફે, ૨૬ પાનાં (૪) ૧૭૯ મીટર

પ્રશ્ન-૬ (૧) ૨૬૦ (૨) ૨૦૦

5. Play and Speak

- રમત દ્વારા પરિચય આપતાં શીખવાડવું.

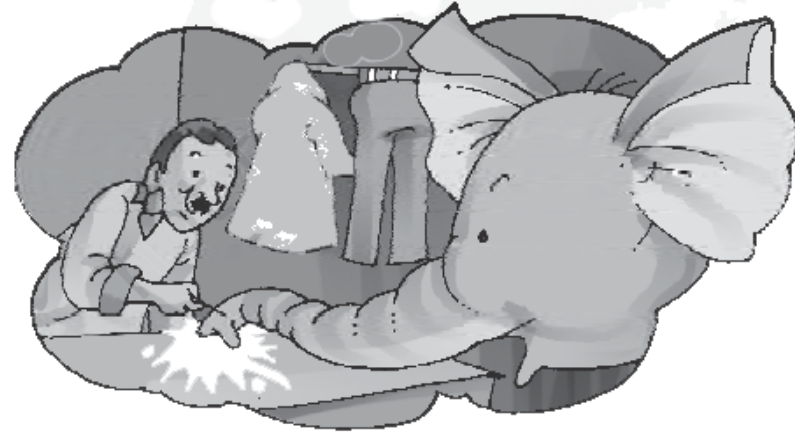
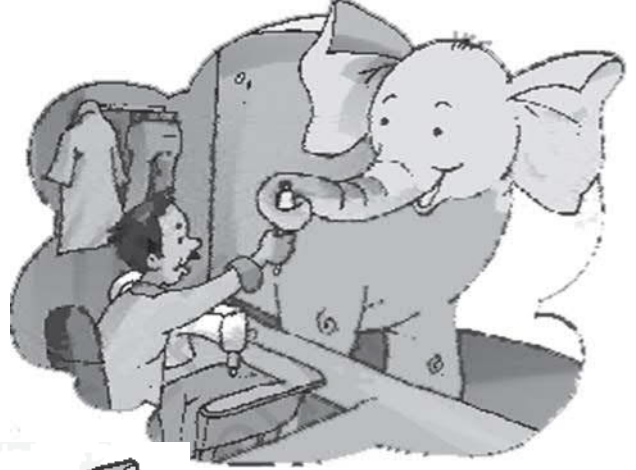
બધાં જ બાળકો વર્તુળાકારમાં બેસી જશે. શિક્ષક સંગીત વગાડશે અને બાળકો બોલ પાસ કરશે. સંગીત બંધ થતાં જેના હાથમાં બોલ હશે તેને શિક્ષક બોલતા શીખવાડશે. “I am Amit.” આમ, દરેક બાળકનો વારો આવી ગયા પછી બીજા પ્રયાસમાં “I am Amit.” ની સાથે “I am a boy / girl.” એમ બે વાક્યો બોલતાં થશે. તો ચાલો, બોલ પાસ કરીએ.

- ☺ બાળમિત્રો, આ રમત વેકેશનમાં તમારા પરિવારનાં સભ્યો તેમજ મિત્રો સાથે રમવાનું ભૂલતાં નહીં.

6. Hathi Mere Sathi

- શિક્ષક “The Tailor And His Friend” ચિત્રવાર્તાનું વાંચન કરશે અને બાળકો શાંતિથી સાંભળશે.

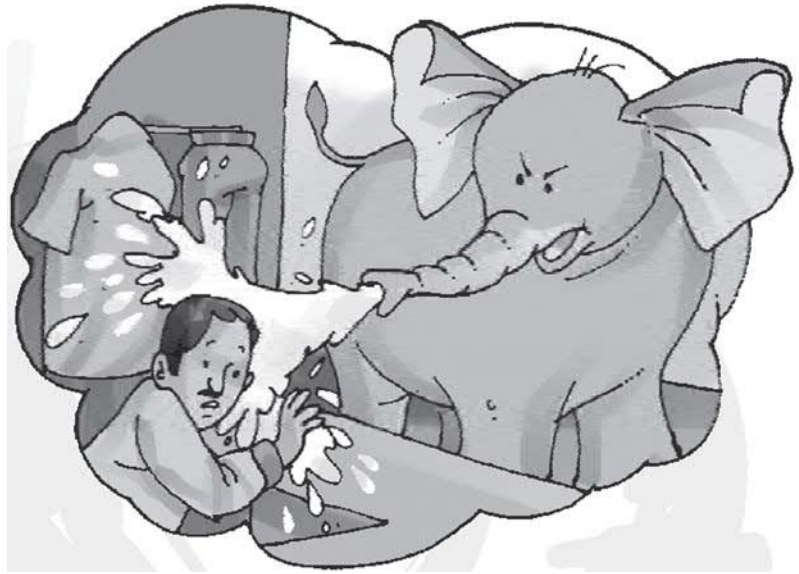
Kalu, the tailor had a shop near the river. He made colourful pants and shirts for children. Appu, the elephant was his friend. Appu came to his shop everyday. Kalu gave him many nice things to eat.

One day, Kalu wanted to play a trick. He did not give Appu anything to eat. He took out his needle instead and pricked Appu's trunk. Appu ran away in pain.

Two days later, Appu came down to the river and filled his trunk with water. He reached Kalu's shop and threw water everywhere. All the new clothes became wet.

Appu shook his trunk and said, “An elephant never forgets.” Kalu said, “I am sorry, Appu. Let’s be friends again.”

Kalu and Appu became good friends.
